

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๘/๒๕๖๗

วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง

นายธารณ โอปารกิจเจริญ

ผู้ร้อง

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ที่ ๑

ศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๓

อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๔

หัวหน้าสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ที่ ๕

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายธารณ โอปารกิจเจริญ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายธารณ โอปารกิจเจริญ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ปี ๒๕๒๓ มารดาของผู้ร้องซื้อที่ดินจากบริษัท เกษมสมบัติ จำกัด ผู้ร้องและมารดา ของรังวัดสอบเขตที่ดินต่ออธิบดีกรมที่ดิน (ผู้ถูกร้องที่ ๔) และหัวหน้าสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน (ผู้ถูกร้องที่ ๕) แต่ไม่พบหลักฐานเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๒ เจ้าหน้าที่ทำการ รังวัดสอบเขตที่ดินอีกครั้ง ปรากฏว่าแนวเขตที่ดินของผู้ร้องรุกล้ำแนวเขตถนนสายใหม่ ๗๒ และให้ผู้ร้อง นำโฉนดที่ดินดังกล่าวไปจดทะเบียนแก้ไข ปี ๒๕๓๕ ผู้ร้องสร้างบ้านบนที่ดินตามแนวเขตรังวัด

และอยู่อาศัยเรื่อยมา ต่อมาวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงของวัดسوبเขตที่ดินปรากฏว่าแนวเขตที่ดินของผู้ร้องรุกร้าเข้าไปในที่ดินแปลงดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า เจ้าหน้าที่ทำการรังวัดและปักหลักเขตที่ดินผิดพลาดไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาเพิกถอนการรังวัดسوبเขตที่ดินเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๓๒ และให้กรมที่ดินชดใช้ค่าเสียหายสำหรับการรื้อถอนและปลูกสร้างอาคารบางส่วนให้แก่ผู้ร้องเป็นจำนวนเงิน ๒,๑๒๔,๗๗๕ บาท และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลบางส่วนตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ร้อง ต่อมาศาลปกครองสูงสุด (ผู้ถูกร้องที่ ๒) มีคำพิพากษากลับให้ยกฟ้อง เนื่องจากผู้ร้องยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี ผู้ร้องเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ นำอายุความมาเป็นเหตุยกฟ้อง เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ หลังจากผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำพิพากษา ผู้ร้องมีหนังสือขอความเป็นธรรมถึงนายกรัฐมนตรี (ผู้ถูกร้องที่ ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๓) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้พิจารณาความถูกต้องเกี่ยวกับการรังวัดسوبเขตที่ดินกรณีของผู้ร้อง แต่ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ตรวจสอบแก้ไขปัญหา การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๓ ไม่มีความเหมาะสมในฐานะฝ่ายบริหาร

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากประเด็นตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. คำพิพากษาของผู้ถูกร้องที่ ๒ ในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๗๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๙๘/๒๕๖๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑

๒. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ผู้ถูกร้องที่ ๓ ผู้ถูกร้องที่ ๔ และผู้ถูกร้องที่ ๕ ไม่มีความเหมาะสมในฐานะฝ่ายบริหาร ละเลยต่อการแก้ไขปัญห และให้เยียวยาชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ร้อง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้อง ต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสอง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ การยื่นคำร้อง ตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุการกระทำที่อ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนโดยตรงให้ชัดเจน ว่าเป็นการกระทำใดและละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของตนอย่างไร” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้ พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิด สิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช้เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้อง กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๗๘/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๙๘/๒๕๖๖ โดยอาศัยเหตุเรื่องอายุความมายกฟ้องการกระทำผิดของผู้ถูกร้องที่ ๔ และผู้ถูกร้องที่ ๕ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ชัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๑ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- ๔ -

ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณี que se ผู้ร้องโต้แย้งคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรณีเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๓ เพื่อขอให้พิจารณาความถูกต้องเกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตที่ดินของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกิดข้อผิดพลาดทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้อง และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเยียวยาและชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ แต่ผู้ถูกร้องทั้งสองไม่ได้ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าว การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๓ จึงไม่เหมาะสมในฐานะฝ่ายบริหาร นั้น เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องในส่วนนี้ต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ประกอบกับผู้ร้องไม่ได้ระบุว่ามีการกระทำใดที่ละเมิดต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องโดยตรงอย่างไร กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

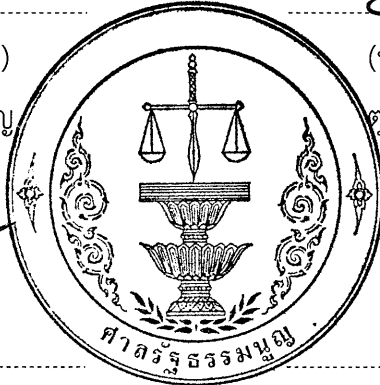
(คำสั่งที่ ๑๑/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนฤตล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ